UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Frumento Alexandrino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

excuſandis? Reſpon. quia in vrbe Romana erant multe perſone
priuilegiate que pretendebant immunitatem, ideo placuit princi-
pi de hoc principalem legem concedere, vt magis timeatur, arg. l.
1 item apud Labeonem. §. hoc edictum. ff. de iniurijs. † Not. hic
a tex. qui dicit viſus, quod ſi teſtis [a] dicat, vidi Titium equum vel
nauem habere. quod non eſt priuatiuum, cum hoc videri poſſit.
Contrarium videbatur, quia dominium non poteſt videri. ideo
ſi teſtis dicat, vidi Titium dominum eſſe non probaret, cum do-
minium non cadat in ſenſu, vt not. Innoc. in c. cum cauſam. de te-
ſti. Vel dic quod hoc non refertur ad dominium, ſed ad detētio-
nem, ⁊ quandoque ad ſolam detentionem refertur.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Adde quod dictum teſtis ſemper debet redigi ad
ſenſum congruum, licet incongrue ipſe dicat. vide Bal. in rub. ſ.
ſi ex fal. inſtr. Bar. in l. j. de pericu. nomina. Ang. in l. j. de preſcri.
xxx. annorum, ⁊ in l. j. §. j. de his que in teſt. delen. ⁊ Bart. in l. j. §.
hoc autem. de oper. no. nunc.

De frumento Alexandrino. Rub. XXVII.

LEX I.

IN eſtimatione. Primo confirmat ſa-
lariū quod prefectus
Orietis ſtatuerat quibuſdam officialibus poſitis ad
congregandum frumentum ad ciuitatem Alexandri-
nam ⁊ ad tuendam ſubſtantiam nauiculariorum, que erat obno-
xia reipublice, vt ſ. de pred. ⁊ omnib. reb. nauicul. per totum. Se-
cūdo prohibet ad aliud officium vocari decuriones, ſed illos of-
ficiales precipit eligi prouiſione prefecti. Secunda incip. ibi, at-
que. In tex. ibi in eſtimatione, id eſt, ſecundum eſtimationem ſeu
quantitatem. cohibetur, id eſt, adiuuatur munere, id eſt, ſalari oēi
ſtatuto ſecundum quantitatem frumenti, quod coadunabatur,
⁊ vt in prin. dixi. No. pro ſtatutis que dicunt ſalarium alicui offi-
ciali ſtatui ſecundum quantitatem eorum que venire fecerunt in
communi. Ex ſecunda parte nota arg. pro ſtatutis que prohibēt
nobiles aduocari, ⁊ ſimiles a quibuſdam officijs publicis.

LEX II.

DIurnos. Primo addit certam quātitatem
frumenti pro quolibet die pro ali-
mentis Alexandrine ciuitatis. Secundo reuocat no-
men cuiuſdā officij. Tertio dicit habendas eſſe quaſ-
dam menſuras que vocantur teſſere, ⁊ eas iubet ſignari, et ſuo
nomine nuncupari. hoc dicit. Secunda incipit ibi, ⁊ periſcho.
Tertia ibi, ⁊ teſſere. In tex. ibi, alimonijs, id eſt, vt de publico vē-
datur quolibet die in ciuitate volentibus emere pro ſuis alimo-
nijs. Vel dic vt de publico detur pauperibus illius ciuitatis, vt
ſ. ti. iij. l. ſi. In tex. ibi, deſignetur, id eſt, ſignum publicum eius im-
1 primatur. † Et ſic no. pro eo quod fit quotidie in ciuitatibus vbi
2 menſure ſignis publicis conſignantur. † Nota quod caſſato noīe
caſſatur effectus, ⁊ ideo ſi per ſtatutum caſſantur nomina officia-
lium guerre, incōtinenti intelligūtur ipſi officiales caſſati. ꝙ no.

De Alexandriæ primatibus. Rub. XXVIII.

LEX VNICA.

COrporatos. Tria dicit. Primo decu-
rionibus Alexādrinis cō-
cedit immunitatē purgādi fluminis Nili. Scdo pro
illo munere cōcedit poſſe aſſumi de munere vectiga
li ptinēti ad īperiū certā quātitatē. Tertio iubet ꝙ
illud, ꝙ inde minuit ex vectigali nauiū repleat. Scda incipit ibi, ⁊
pro tenore. Tertia ibi, vt ex titu. in tex. ibi, proconio dare p pur
gando Nilo. querit gl. qui dicuntur corporati ciuitatis. Dic vt in
ea, ⁊ quidem exponunt, id eſt, decuriones, vt patet ex rubrica, que
dicit primatibus. Alij dicūt de quolibet ciue, qui oēs ſunt prima-
tes, ſcilicet aliarum ciuitatum. Primam expoſitionē tenet Dy.
1 † Ex ſcda nota ꝙ melius eſt quem eſſe ciuem mediocrem vnius
nobilis ciuitatis ⁊ honorabilis, quā eſſe maiorē ciuē vnius me-
2 diocris ciuitatis. Et † ſic facit p popularib⁹ iſti⁹ nobilis ciuita-
tis, qui magis debeāt honorari quā alij magni alterius ciuitatis.

ADDITIO.

¶ Et nota bene, ⁊ ſequitur Lud. in l. ſi vero. §. de viro. ſolu. mat.
in xj. fallen. prime partis licet glo. in l. j. ſ. de colo. pale. dicat ꝙ na-
tus in terra in qua Chriſtus eſt natus, expreſſe non gaudeat pri-
uilegio potiori. Alexan. Quero quid profuit huic ciuitati, ſi prin
ceps promiſit ꝙ de nouo vectigali tollatur, ſi de alio debet reddi.
Reſpondeo, multum, quia illud vectigal erat magnum, ⁊ ſemper
ibi reperiebatur pecunia, vnde poſſet aſſumi tempore debito, ſed
aliud erat vectigal paruum. Conſequitur ergo Reſpn. quoddam
mutuum reddendum de pecunia habita ex alio vectigali. facit ff.
de ver. obl. l. ſi penam, ⁊ de le. j. l. ſi ſeruus legatus. §. ſi.

De iure Reipublicæ. Rub. XXIX.

¶ Querit gloſ. rubri. de qua republica loquatur hic. ¶ Rūdeo
1 de repub. aliarum ciuitatum quā ciuitatis rome. † Quero etiā in
quo modo accipiatur reſpu. Gl. ponit in corpore de heredibus ⁊
fal. in prin. dixi. ſ. de iur. fiſ. ſuper rubrica circa fi. Gloſſ. dt ꝙ ſunt
quedam ciuitates in Lōbardia, que habent merum ⁊ miſtū im-
perium ex conſtitutione Federici, de pace Cōſtan. de qua in cor-
pore in authen. de defen. ciui. §. iuſiurandum. in fi. magne gloſſe.

LEX I.

1 ☞ Snīa data cōtra ciuitatem quādo teneat, ⁊ ſic contra remp.
2 Ciuitas quomodo conueniri debeat.

SI quid aduerſus. Op. ff. ꝙ cu-
iuſqꝫ vniuer.
1 l. j. §. quib⁹, ⁊ l. ciuitates. † Hui⁹ timore gl. diſtin-
guit tres cauſas. Qūqꝫ cōtra ciuitatē īdefenſam
peruenitur ad diffinitiuā, ⁊ tūc eſt ipſo iure nul-
la, vt hic ſicut in minore, vt cū ⁊ minores. ſ. ſi ad-
uer. rem iud. ¶ Quandoqꝫ peruenitur ad interlocutoriam, ⁊ tūc
valet, vt in contrario. Aduertēdum tū eſt, qr. j. eo. l. Rempublicā,
dicitur ꝙ equiparatur pupillo. Differt tamen in hoc, qr licet cō-
tra pupillū nō perueniatur ad fin decretū, vt l. apud Julia. ff. ex
qui. cau. in poſ. ea. tamen contra ciuitatē poterit interponi, iō qr
pupill⁹ ſperat fieri maior, ſꝫ ciuitas nunꝗ, arg. l. iiij. §. fi. de tute. et
ra. diſt. de quo per gl. in l. j. §. quibus. ff. quod cuiuſqꝫ vni no. Qū
a reſpublica plene defenditur, ⁊ tunc valet ſententia ſed reſtituit̄ [a]
ſi eſt leſa, vt j. eo. l. Rempublicam, ⁊ de officio eius qui vicem alte-
2 rius gerit. l. j. † Sꝫ extra gl. quero quando quis vult citare rem-
b publicam, an ſufficiat citare ſyndicū. [b] videt̄ ꝙ ſic, vt l. aut qui ali-
ter. §. j. ff. ꝙ vi aut clā. cōtrariū no. ⁊ bū in l. non pōt dolo carere. ff.
de re. iur. ꝙ intellige verū, ſi ſyndicus citatus nō cōparuerit, eius
eñ cōtumacia nō nocet reipublice, vt ibi dicitur. ſed ſi cōparue-
rit ⁊ litigauerit, valet ſnīa, vt ſ. dictū eſt. ⁊ ff. ꝙ cuiuſqꝫ vni. not. per
3 totum illum titu. ¶ † Querit ergo qualiter citabitur ciuitas, vel
reſpublica. reſpon. citando eos, qui regunt ciuitatem, vt ff. de con
di. ⁊ demonſt. l. municipibus. ⁊ no. plene extra de cōceſ. pben. c. ſi.
lib. vj. Et pdicta intelligo vera in prima citatiōe veniēdi ad cām.
poſtꝗ vero ab initio ciuitas miſit ſyndicū, videt̄ velle p illū, non
p ſe, in iudicio, litigare, vt l. j. §. vſus. ff. de pcu. ideo ipſa nō eſt am-
plius citāda, ſed ipſe ſyndic⁹. Pro quo facit extra de dolo ⁊ ꝯtu.
4 c. cauſam que. ⁊ ibi no. p gl. que incipit, no. ꝙ citādus, ⁊c. ¶ † No.
qd ſicut quando agit contra pupillum, pōt petere creditor vt cō-
ſtituatur tutor, vt l. iij. §. fi. ff. qui pe. tu. ita quando agitur contra
ciuitatem, pōt petere actor vt conſtituatur ſyndicus, vt hic, ⁊ im
d putabitur actori ſi non petierit, quod not. [d]

ADDITIONES.

a ¶ Reſtituitur. adde Bal. in c. j. de reſt. in integ. ⁊ Spec. de le. §. vj.
verſi. x. ad fin.
b ¶ An ſufficiat citare ſyndicū. Adde iſtū in l. municipibus. de cō-
di. ⁊ demon. ⁊ in l. ſi. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vni. Bal. in auth. ſed cum teſta-
tor. ſ. ad leg. fal. ⁊ in c. j. ver. an vniuerſitas. in tit. de mil. vaſal. qui
contumax eſt. in vſi. feu.
c ALEX. ¶ Adde que habent̄ in l. eū qui edes. ſ. de pcu. ⁊ Ang.
de auth. de exhib. reis. in §. j. Alex. Nā dicit ꝙ debet citari dūs in
prima citatione, nō procurator, vt ff. ſi quis ius di. non obtē. l. j. §.
ſi pcurator. Bar. in l. non pōt quis dolo carere. ff. de reg. iu. gl. in
c. bone memorie. de elec. Et qd in collegio ⁊ vniuerſitate. dt Bal.
in c. j. de mil. vaſal. vbi dicitur, ſufficere citare maiorē de vniuerſi
tate. ⁊ idē Arc. xliiij. d. c. comeſſationes. Ro. in litera, e. no. xxxviij.
d ALEX. ¶ Adde. l. iiij. §. ſi ſub cōditione. ver. creditoribus. de fi-
deicōmiſ. lib. ⁊ per Ja. de are. ⁊ Bart. ¶ Sed quid ſi petitū eſt vt
ciuitas conſtitueret defenſorē, ⁊ nō cōſtitutus eſt? Reſpondeo, ꝙ
tenet iudiciū. Et eſt ratio, qr niſi hoc diceremus, eſſet in poteſtate
ciuitatis an deberet, qr nunquā cōſtituerat ſyndicū vel procura-
torē, ꝙ eſſet abſurdum, vt ſit in poteſtate debitoris an debeat, vt
l. j. ff. de eo ꝙ cer. loco. ⁊ probatur hic a cōtrario ſenſu. ⁊ ideo ſi a-
gens contra ciuitatem petijt defenſorē ſibi cōſtitui, ⁊ nō fuit con
ſtitutus, non curet, ſed agat ⁊ faciat ferri ſentētiam, ⁊ valebit. Sꝫ
ſi dicat quare nō eſt idem in minore, ſed eſt neceſſe ꝙ conſtituatur
defenſor. Dic qr eo inuito poteſt defenſor conſtitui. l. qui hꝫ. ff. de
tute. ſed nō ciuitate inuita. qd eſt valde no. Bar. Vide Ja. de are.
⁊ Bal. in l. ergo. §. creditoribus. de fideicommiſ. liber. vbi dicitur
quod vniuerſitas poteſt cogi vt conſtituat procuratorē. ⁊ Bar.
in l. ſolent. de ali. ⁊ cib. leg.

LEX II.

AN reſpublica. Reſpublica nō hꝫ hypothe-
cā tacitā, niſi ex ſpāli priuileg o
vel pacto. h. d. ¶ Opp. ff. de priuile. cred. l. in bonis. §. reſpublica.
Sol. gl. duob. modis. ¶ Primo ibi loquit̄ in priuilegio circa pa-